

נושא השיעור: חלקי דיבר, נושא, נשוא.

שם המורה: ארנון דותן.

כיתת היעד: י, יא.

מקום השיעור ברצף הלימודי: שיעור ראשון בתחביר.

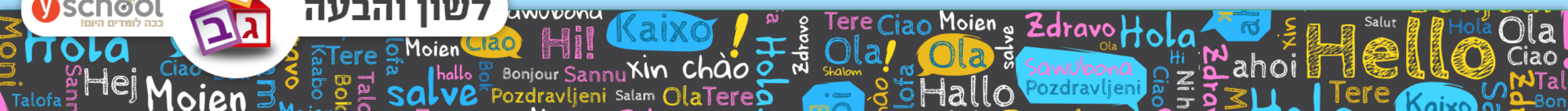
עורך המצגת - ארנון דותן

כל הזכויות שמורות לוויסקול לימודים מקוונים בע"מ

y school
בכה לומדים היסוד

לשון והבעה

מהו משפט?

משה נוסע לגבעתיים. ▶

דוויד רעב מאוד. ▶

ישנתי. ▶

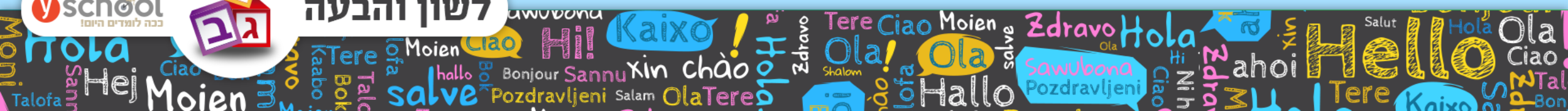
היכנסו! ▶

ענת היא אחותי הגדולה. ▶

משפט – רצף מילים* בעל משמעות. בכל משפט* יש:

1. נושא – "גיבור" המשפט.

2. נשוא – החידוש לגבי הנושא.

משפט פשוט

משפט פשוט - משפט שיש בו נושא אחד ונשוא אחד.

משפט פשוט

משפט שמני

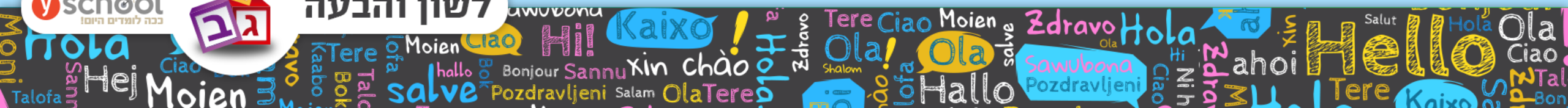
משפט שאין בו פועל

הנשוא הוא שם עצם.

משפט פועלי

משפט שיש בו פועל

הנשוא הוא הפועל.

חלקי הדיבור (הדיבור)

◀ פועל – מילה המציינת פעולה או מצב:

שמרנו, תתקדמי, רעב.

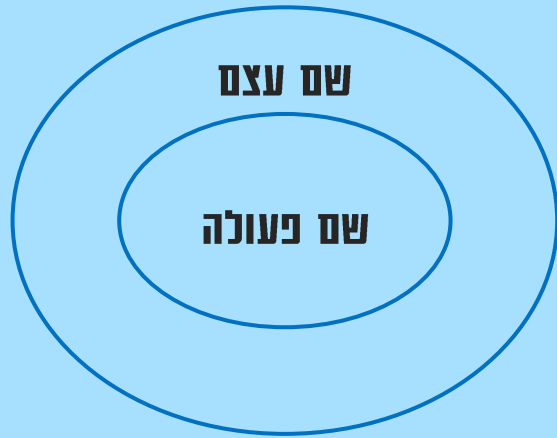
זיהוי: פועל נוטה (משתנה) בזמנים ובגופים.

▶ שם עצם – דבר שאפשר לחוש או להרגיש או לדמיין:

שולחן, אהבה, מעגל.

זיהוי: לפני שם עצם אפשר להוסיף ה' הידיעה.

חלקי דיבור - המשך

שם פעולה - סוג של שם עצם המציין פעולה:

שמירה, הזמנה, התבגרות.

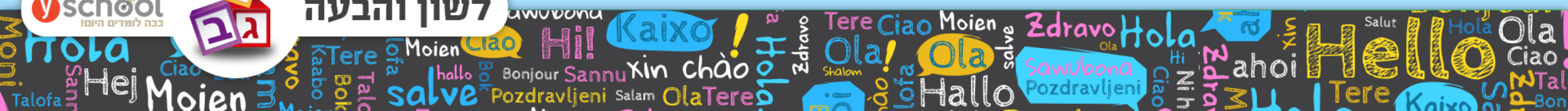
זיהוי: לפני שם פעולה אפשר להוסיף את המילה פעולת.

מילת יחס - מילה או אות המתארת יחס בין שני שמות עצם או בין פועל לשם עצם:

מ, ל, ב, ליד, לפני, אחרי, מתחת, על, מעל, עד.

הכוס על השולחן; נסענו לאילת; הקפה בתוך הכוס.

למילת יחס אין משמעות בפני עצמה. היא מצטרפת למילה שאחריה.

ניתוח משפט: נושא, נשוא

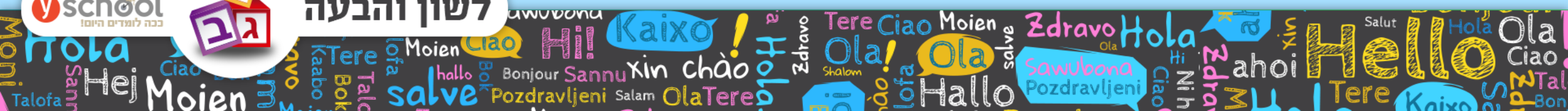
- מחפשים פועל ← נשוא
- שואלים: "מי [הנשוא]" ← נושא

▶ משה אוכל גלידה.

▶ התקבלת.

▶ הילד הקטן יושב בפינה.

▶ הנסיעה נמשכה שעתיים.

לפני נושא אין מילת יחס

לקבלת מענה אנושי לחץ על אחת.

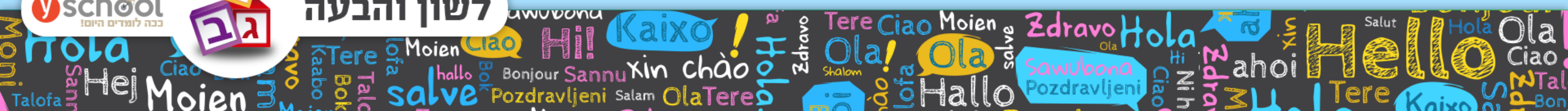
עד החתונה זה יעבור.

הוזמנתי לפגישה במשרד.

על העץ יושבת ציפור.

נושא השיעור הבא:

משלימי השם: לוואי, תמורה.

yschool
בכה לנעדים היסודי

לשון והבעה

